

УДК: [81.161.2:908]:005.336.2:378:[822:811].161.2:311.11

Олена Вернигора

ORCID iD: orcid.org/0000-0002-1725-6075

аспірант відділу теорії і практики педагогічної освіти
імені академіка І. А. Зязюна Інституту педагогічної освіти
і освіти дорослих НАПН України,
вул. М. Берлінського, 9, 04060, м. Київ, Україна,
vn.elena@ukr.net

КРИТЕРІЇ, ПОКАЗНИКИ ТА РІВНІ СФОРМОВАНОСТІ ЛІНГВОКРАЇНОЗНАВЧОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ТА ЛІТЕРАТУРИ

У статті розкрито критерії, показники та рівні сформованості лінгвокраїнознавчої компетентності майбутніх учителів української мови та літератури. Виокремлено ціннісно-мотиваційний, змістово-когнітивний, діяльнісний, рефлексивно-оцінний критерії, які розкривають сутність лінгвокраїнознавчої компетентності майбутніх учителів-філологів. Проаналізовані показники критеріїв сформованості, які створюють можливості для поетапного формування лінгвокраїнознавчої компетентності майбутніх учителів української мови та літератури у процесі фахової підготовки. Ціннісно-мотиваційний критерій визначають такі показники, як: мотивацію до формування лінгвокраїнознавчої компетентності; спрямованість на формування лінгвокраїнознавчої компетентності; сформованість ціннісних орієнтацій; змістово-когнітивний – володіння лінгвокраїнознавчими знаннями; міцність знань; використання тезаурусу з проблем лінгвокраїнознавства; діяльнісний – сформованість особистих і професійних якостей; дослідницькі уміння; комунікативні уміння; рефлексивно-оцінний – самооцінка професійних лінгвокраїнознавчих знань, умінь; прагнення до підвищення рівня лінгвокраїнознавчої компетентності, здатність до організації своєї діяльності у використанні лінгвокраїнознавчого матеріалу; самоаналіз професійних та особистісних якостей.

Ключові слова: критерії, показники, рівні, лінгвокраїнознавча компетентність, майбутній учитель-філолог.

В статье раскрыты критерии, показатели и уровни сформированности лингвострановедческой компетентности будущих учителей украинского языка и литературы. Выделен ценностно-мотивационный, смыслово-когнитивный, деятельностный, рефлексивно-оценочный критерии, которые раскрывают сущность лингвострановедческой компетентности будущих учителей-филологов. Проанализированы показатели критериев сформированности, которые

создают возможности для поэтапного формирования лингвострановедческой компетентности будущих учителей украинского языка и литературы в процессе профессиональной подготовки. Ценностно-мотивационный критерий определяет такие показатели, как: мотивация к формированию лингвострановедческой компетентности; направленность на формирование лингвострановедческой компетентности; сформированность ценностных ориентаций; смыслово-когнитивный – обладание лингвострановедческими знаниями; прочность знаний; использование тезауруса на лингвострановедческую тематику; Деятельностный – сформированность личных и профессиональных качеств; исследовательские умения; коммуникативные умения; рефлексивно-оценочный – самооценка профессиональных лингвострановедческих знаний, умений; стремление к повышению уровня лингвострановедческой компетентности, способность к организации своей деятельности в использовании лингвострановедческого материала; самоанализ профессиональных и личных качеств.

Ключевые слова: критерии, показатели, уровни, лингвострановедческая компетентность, будущий учитель-филолог.

The criteria, indicators and levels of the linguistic and territorial competence formation of future Ukrainian language and literature teachers are covered in the article. The value-motivation, substantive-cognitive, activity orientated, reflexive-estimated criteria that disclose the essence of future teachers' philologist linguistic and territorial competence are highlighted. The author has analyzed the criteria, indicators and levels which create the possibilities for the phased development of future Ukrainian language and literature teachers' linguistic and territorial competence during training.

The value-motivation criteria discover the motive of future teachers' philologist professional, pedagogical activity to enhance their linguistic and territorial competence. The indicators of the criteria have been identified: the motivation to create the linguistic and territorial competence; orientation towards forming the linguistic and territorial competence; values' levels.

The substantive-cognitive criteria makes it possible to characterize the system and the integrity in mastering of linguistic and territorial material on the basis of learning linguistic, Ukrainian science, Folkloric science, literary disciplines by future Ukrainian language and literature teachers. The criteria indicators are the linguistic and territorial knowledge operating; the strength of knowledge; the usage of linguistic and territorial science thesaurus. The activity orientated criteria characterizes the skills to interpret, study linguistic material and present it. The indicators of the criteria have been identified the ability to interdisciplinary analysis; research, communicative skills. The reflexive-estimated criteria determine the ability to self-esteem, introspection the ownership of linguistic and territorial knowledge, skills which enable the effective professional (pedagogical, scientific research) activity on the Ukrainian and its region specific basis.

The essence of these criteria is determined by such indicators: introspection of professional linguistic knowledge, skills; the desire to improve the level of linguistic and local history competence, the ability to organize their own activity by using the linguistic and territorial material; introspection of personality which focus on linguistic and territorial competence continuous development.

These criteria, indicators and levels are essential in integral characterizing future Ukrainian language and literature teachers' linguistic and local history competencies level and to foresees the dynamics the named skills in the process of training in higher education institutions.

Key words: *criteria, indicators, levels, linguistic and territorial competence, future teacher philologist.*

Постановка проблеми. У процесі динамічних змін в освітній системі нашої держави зосереджується увага на високій компетентності вчителів. Адже сучасний вчитель повинен досконало володіти знаннями, професійними комунікативними, дослідницькими вміннями, мати спрямованість до передавання культурно-національних досягнень, ціннісних установок, прагнути до самовдосконалення у професійній діяльності. Насамперед учитель української мови і літератури повинен бути майстром слова, який професійно вміє передати, ретранслювати учням потрібну інформацію, бути всебічно розвиненим, творчим, вимогливим.

Однією з важливих професійних компетентностей вчителя української мови і літератури є лінгвокраїнознавча компетентність, яка включає цілісну систему мовознавчих, літературознавчих, фольклористичних, культурознавчих, українознавчих та інших знань, умінь, що розкривають культурно-національні цінності, духовні багатства мови, яка вивчається. У Національній доктрині розвитку освіти України у XXI столітті зазначено, що «освіта України ґрунтується на культурно-історичних цінностях українського народу, його традиціях і духовності. Вона розвивається на основі педагогічної спадщини Київської Русі, доби українського козацтва, світоглядної парадигми Володимира Мономаха, Петра Могили, Г. Сковороди, Т. Шевченка, І. Франка, Я. Чепіги, С. Русової, Г. Ващенко, В. Сухомлинського та інших видатних українських мислителів. Її духовним джерелом є висока культура українського народу, його споконвічна мудрість, прагнення жити у процвітаючій Україні. Освіта утверджує українську національну ідею, сприяє розвитку культури українського народу. Вона спрямована на формування національних цінностей і водночас сприяє оволодінню особистістю багатствами світової культури, вихованню поваги до народів світу (Національна доктрина, 2001, с. 6). Саме вчитель української мови і літератури має бути високорозвинутою особистістю, яка через вивчення рідної мови, фольклору, літератури, краєзнавчої специфіки вміло

розкриває учням всю красу і цінність духовної, національної культури та спадщини нашого народу.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблеми формування професійних компетентностей майбутніх учителів у процесі підготовки висвітлюється у працях таких дослідників, як: Л. Вікторова, О. Коротун, А. Низков, В. Окалелов, О. Лазарев, О. Тимофеева, Р. Чубук та ін. Над проблемою визначення критеріїв, рівнів та показників сформованості різних видів компетентностей майбутніх учителів-філологів працювали: Н. Арістова, Н. Зуєнко, Є. Карпенко, Ю. Картава, І. Клак, І. Малецька, О. Петрович та ін.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Однак у працях цілісно не охарактеризовано сутність лінгвокраїнознавчої компетентності, не представлено критерії, показники та рівні означеної якості майбутніх учителів-філологів.

Метою статті є визначення та наукове обґрунтування критеріїв, показників і рівнів сформованості лінгвокраїнознавчої майбутніх учителів української мови та літератури.

Виклад основного матеріалу. У Законі «Про вищу освіту» зазначено, що «компетентність – динамічна комбінація знань, вмінь і практичних навичок, способів мислення, професійних, світоглядних і громадянських якостей, морально-етичних цінностей, яка визначає здатність особи успішно здійснювати професійну та подальшу навчальну діяльність і є результатом навчання на певному рівні вищої освіти» (Закон «Про вищу освіту»). В. Кришук зауважує, що «сучасний вчитель-словесник повинен вміти обирати найбільш оптимальні шляхи вирішення педагогічних проблем, аналізувати та адекватно оцінювати ситуації, поповнювати свої знання та вміння нововведеннями у педагогіці та філології» (Кришук В. Л., 2017, с. 98). У процесі фахової підготовки у вищому педагогічному навчальному закладі відбувається формування необхідних компетентностей для подальшої професійної діяльності. Однією з професійних якостей майбутніх філологів є лінгвокраїнознавча компетентність. Визначимо критерії сформованості лінгвокраїнознавчої компетентності майбутніх учителів української мови та літератури. Для цього необхідно розглянути сутність понять «критерій», «показник» та «рівень».

Для обґрунтування поняття «критерій» ми звернулися до словників, у яких розкривається його сутність. «Критерій» – (від грецьк. – засіб, судження) – мірило для визначення, оцінки предметів, явища; взятої за основу класифікації ознаки; ознака, на підґрунті якої відбувається оцінка, визначення або класифікація будь-чого; міра судження, оцінки будь-яких явищ (*Великий тлумачний словник, 2009, с. 465*); достатня й необхідна умова виникнення чого-небудь; основа для прийняття рішення; рівень досягнень, що визначається метою; стандарт, у відповідності до якого щось виконується або оцінюється (*Большой толковый словарь, 2003,*

с. 390); складник діагностики кінцевих результатів досягнутого рівня знань особистості (Вовк Л. П., 2001, с. 74). Отже, розглянемо критерій як рівень досягнень певних мотивів, лінгвокраїнознавчих знань, умінь, рефлексії та результатів діяльності. Критерій відповідає характеристиці певної якості, компетентності, яка суголосна з показниками.

У довідниковій літературі термін «показник» визначається як ознака чого-небудь; явище або подія, на підставі яких можна робити висновки про перебіг якого-небудь процесу; кількісна характеристика властивостей процесу (Большой толковый словарь, 200, с. 1024); міра сформованості того чи іншого критерію (Этнопедagogическая компетентность, 2014).

На підставі аналізу праць Є. Карпенка, І. Клака, Ю. Картавої, В. Кузьміна, нами було виокремлено такі критерії, які визначають сформованість лінгвокраїнознавчої компетентності вчителів української мови та літератури: ціннісно-мотиваційний, змістово-когнітивний, діяльнісний та рефлексивно-оцінний.

Ціннісно-мотиваційний критерій розкриває мотиви майбутньої професійної, педагогічної діяльності учителів-філологів з підвищення рівня своєї лінгвокраїнознавчої компетентності.

Показниками критерію визначено: 1) мотивацію до формування лінгвокраїнознавчої компетентності; 2) спрямованість на формування лінгвокраїнознавчої компетентності; 3) сформованість ціннісних орієнтацій. Ціннісно-мотиваційний критерій характеризує рівень мотивації та спрямованості до опанування майбутнім вчителем-філологом лінгвокраїнознавчої компетентності, а також рівень сформованості ціннісних орієнтацій.

Змістово-когнітивний критерій дозволяє охарактеризувати рівень лінгвокраїнознавчих знань.

Показниками критерію можемо визначити 1) володіння лінгвокраїнознавчими знаннями; 2) міцність знань; 3) використання тезаурусу з проблем лінгвокраїнознавства. Змістово-когнітивний критерій розкриває рівень засвоєння мовознавчих, етнолінгвістичних, літературознавчих, українознавчих, культурологічних, методичних, психолого-педагогічних знань з проекцією на лінгвокраїнознавчі особливості. Майбутній філолог повинен розуміти сутність, зміст, цілі та завдання фахових дисциплін, що є основою професійного становлення та бути обізнаним із методами та способами викладання, необхідними для ретрансляції мовознавчого, літературознавчого, культурологічного, українознавчого матеріалу в освітній практиці, зацентувати увагу на лінгвокраїнознавстві.

Діяльнісний критерій передбачає виявлення умінь працювати над лінгвокраїнознавчим матеріалом.

Показниками критерію визначено 1) сформованість особистих і професійних якостей; 2) дослідницькі уміння; 3) комунікативні уміння. Діяльнісний критерій характеризує рівень здатності використовувати

набуті лінгвокраїнознавчі знання у своїй майбутній професійній діяльності, уміння використовувати, інтегрувати лінгвокраїнознавчий матеріал у зміст фахових дисциплін, користуватися, аналізувати та виокремлювати необхідну інформацію з урахуванням лінгвокраїнознавчої специфіки, ретранслювати набуті знання, продовжувати дослідницьку роботу щодо етнонаціональної специфіки культури мови, літератури, психології.

Рефлексивно-оцінний критерій зумовлює самооцінювання, самоаналіз своїх професійних лінгвокраїнознавчих мотивів, знань, умінь в подальшій професійній, педагогічній, дослідницькій, лінгвокраїнознавчій діяльності.

Охарактеризувати цей критерій можна за допомогою таких показників: 1) самооцінювання професійних лінгвокраїнознавчих знань, умінь; 2) прагнення до підвищення рівня лінгвокраїнознавчої компетентності, здатність до організації своєї діяльності у використанні лінгвокраїнознавчого матеріалу; 3) самоаналіз професійних та особистісних якостей. Рефлексивно-оцінний критерій характеризує здатність до саморозвитку та самовдосконалення, а також рівень сформованості особистісних і професійних якостей щодо підвищення лінгвокраїнознавчої компетентності.

Враховуючи визначені критерії та показники, можемо охарактеризувати рівні сформованості лінгвокраїнознавчої компетентності майбутніх учителів української мови та літератури у процесі вивчення фахових дисциплін. Сутність терміну «рівень» розглядається як міра величини, розвитку, значущості чогось; ступінь чиєсь освіти, культури, підготовки (Великий тлумачний словник, 2009, с. 1223). На основі праць О. Богданової, О. Жихарської, Ю. Картавої, Р. Кузьміна, В. Мамаєва та інших дослідників, нами було виокремлено три рівні сформованості лінгвокраїнознавчої компетентності: низький (рецептивно-продуктивний); середній (репродуктивний); високий (творчий). І. Клак зауважує, що «під рівнем сформованості досліджуваного феномена розуміємо характеристику навчальних досягнень студентів у процесі оволодіння ними знаннями та вміннями, а також оцінку їх реальної поведінки у змодельованих ситуаціях професійного спілкування» (Клак І. Є., 2017). Отже, нами було узагальнено критерії та показники, характерні для лінгвокраїнознавчої компетентності, які дають змогу оцінити рівень її сформованості.

Низький рівень сформованості лінгвокраїнознавчої компетентності майбутніх учителів-філологів передбачає нерозуміння значущості та необхідності даної якості; відсутність мотивації та спрямованості на формування лінгвокраїнознавчої компетентності. Не відчувається потреба у розвитку лінгвокраїнознавчої компетентності та несформовані ціннісні орієнтації щодо мовного, українознавчого, культурно-національного надбання нашого народу. Немає бажання щодо набуття

необхідних лінгвокраїнознавчих знань, не сформоване розуміння їхньої значущості. Володіння лінгвокраїнознавчим матеріалом поверхнєве, хаотичне. Відсутнє усвідомлення необхідності застосовування лінгвокраїнознавчих знань і умінь у майбутній педагогічній діяльності. Недостатньо розвинені аналітичні, комунікативні, дослідницькі уміння у сфері лінгвокраїнознавства. Відсутня здатність до організації та планування своєї діяльності. Не проявляє зацікавленості в обробленні лінгвокраїнознавчої інформації, робота з науковими та довідниковими джерелами проводиться за допомогою наставника. Не має уявлення про міждисциплінарні зв'язки лінгвокраїнознавчого матеріалу з урахуванням інших наук та форми і методи ретрансляції лінгвокраїнознавчих знань в умовах практики. Відсутнє самооцінювання своїх знань і умінь, прагнення до сформованості професійних і особистісних якостей та до підвищення рівня лінгвокраїнознавчої компетентності.

Середній рівень сформованості лінгвокраїнознавчої компетентності майбутніх учителів-філологів характеризується неповним розумінням сутності, значущості та необхідності даної якості; слабка мотивація та спрямованість на формування лінгвокраїнознавчої компетентності. Недостатньо відчувається потреба у розвитку лінгвокраїнознавчої компетентності. Майбутній філолог має нечітко виражену мотивацію щодо набуття необхідних лінгвокраїнознавчих знань і умінь, частково сформоване розуміння їхньої значущості; ситуативні ціннісні орієнтації щодо мовно-культурного та національного надбання нашого народу. Володіння лінгвокраїнознавчим матеріалом недостатньо систематизоване. Студент виконує завдання, але не завжди чітко розуміє лінгвокраїнознавчі цінності майбутньої професії. Має часткове усвідомлення необхідності застосовувати лінгвокраїнознавчі знання у майбутній педагогічній діяльності, недостатньо розвинені аналітичні, комунікативні, дослідницькі уміння у сфері лінгвокраїнознавства. Здатність до організації та планування своєї професійної діяльності ситуативна. Виявлення зацікавленості в обробленні лінгвокраїнознавчої інформації, робота з науковими та довідниковими джерелами проводиться несистемно. Має поверхнєве уявлення про міждисциплінарні зв'язки лінгвокраїнознавчого матеріалу з урахуванням інших наук та форми і методи ретрансляції лінгвокраїнознавчих знань в умовах практики. Іноді проявляє зацікавленість до самооцінювання своїх знань і умінь; часткове прагнення до сформованості професійних і особистісних якостей, до підвищення рівня лінгвокраїнознавчої компетентності.

Високий рівень сформованості лінгвокраїнознавчої компетентності майбутніх учителів-філологів передбачає повне розуміння сутності, значущості та необхідності даної якості. Наявність спрямованості та потреби у розвитку лінгвокраїнознавчої компетентності. Має мотивацію щодо набуття необхідних лінгвокраїнознавчих знань і умінь, сформоване

розуміння їхньої значущості та ціннісні орієнтації щодо мовного, українознавчого, культурно-національного надбання нашого народу. Грунтовне, міцне володіння лінгвокраїнознавчим матеріалом. Свідоме розуміння необхідності у застосовуванні лінгвокраїнознавчих знань і умінь у майбутній педагогічній діяльності, ґрунтовно розвинені аналітичні, комунікативні, дослідницькі уміння у сфері лінгвокраїнознавства. Висока здатність до організації та планування своєї мовно-літературної діяльності. Проявляє зацікавленість в обробленні лінгвокраїнознавчої інформації, робота з науковими та довідниковими джерелами проводиться самостійно, системно. Має уявлення про міждисциплінарні зв'язки лінгвокраїнознавчого матеріалу з урахуванням інших наук та форми і методи ретрансляції лінгвокраїнознавчих знань в умовах практики. Усвідомлене самооцінювання своїх знань і умінь, прагнення до розвитку професійних і особистісних якостей та до підвищення рівня лінгвокраїнознавчої компетентності.

Висновки та перспективи подальших розвідок. Отже, відповідно до структури лінгвокраїнознавчої компетентності майбутніх учителів української мови та літератури, нами було визначено такі критерії (ціннісно-мотиваційний, змістово-когнітивний, діяльнісний, рефлексивно-оцінний) та виокремлено їх показники. Ціннісно-мотиваційний критерій визначається мотивацією до формування лінгвокраїнознавчої компетентності, спрямованістю на формування лінгвокраїнознавчої компетентності та ціннісними орієнтаціями щодо мовно-культурного надбання. Змістово-когнітивний критерій характеризує володіння лінгвокраїнознавчими знаннями, їх міцність, використання тезаурусу з лінгвокраїнознавчої проблематики. Діяльнісний критерій передбачає сформованість особистих якостей, рівень аналітичних, дослідницьких, комунікативних умінь щодо лінгвокраїнознавчої тематики. Рефлексивно-оцінний зумовлює здатність до самооцінювання лінгвокраїнознавчих знань, прагнення до самовдосконалення, самоаналізу особистісних якостей, сформованість професійних якостей, підвищення рівня лінгвокраїнознавчої компетентності. Визначені критерії, показники та рівні дозволяють комплексно охарактеризувати сформованість лінгвокраїнознавчої компетентності майбутніх учителів української мови і літератури та передбачити динаміку розвитку означеної якості у процесі фахової підготовки у вищих педагогічних навчальних закладах.

Перспективою подальших досліджень є розроблення моделі формування лінгвокраїнознавчої компетентності майбутніх учителів української мови і літератури.

Список використаних джерел

1. Великий тлумачний словник сучасної української мови: 250 000 слів / [уклад. і гол. ред. В.Т.Бусел]. Ірпінь: Перун, 2009. 1736 с.

2. Вовк Л. П. Словник навчально-педагогічних понять і термінів: метод. посіб. / Л.П.Вовк, Г.Д.Панченко, О.С.Падалка та ін. Київ: Вид-во НПУ ім. М. Драгоманова, 2001. 83с.
3. Закон «Про вищу освіту». [Електронний ресурс]. – Режим доступу: zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18.
4. Клак І. Є. Критерії, показники та рівні сформованості професійної комунікативної компетентності майбутніх учителів англійської мови. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://naub.oa.edu.ua/2017>.
5. Кришук В. Л. Професійна підготовка майбутніх учителів української мови і літератури: компетентнісний підхід. Наука і освіта. 2017. № 8. С. 97-103. DOI: <https://doi.org/10.24195/2414-4665-2017-8-15>.
6. Національна доктрина розвитку освіти України у ХХІ столітті. Київ: «Шкільний світ», 2001. 25 с.
7. Большой толковый психологический словарь: в 2-х т. [пер. с англ. Чебетарева Е. Ю.] / А.С. Ребер. М.: Вече, 2003. Т.1. 592 с.
8. Этнопедагогическая компетентность педагога: критерии, показатели и уровни сформированности / В.К. Кузьмин, Д.А. Крылов, В.А. Комелина, Н.В. Кузьмин. Современные проблемы науки и образования. 2014. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.science-education.ru/119-14991>.

References

(Транслітерація)

1. Velykyi tlumachnyi slovnyk suchasnoi ukrainskoi movy: 250 000 sliv / [uklad. i hol. red. V.T.Busel]. Irpin: Perun, 2009. 1736 s. (ukr).
2. Vovk L. P. Slovnyk navchalno-pedahohichnykh poniat i terminiv: metod. posib./ L. P.Vovk, H. D.Panchenko, O. S.Padalka ta in. Kyiv: Vyd-vo NPU im. M. Drahomanova, 2001. 83s. (ukr).
3. Zakon «Pro vyshchu osvitu». [Elektronnyi resurs]. Rezhym dostupu: zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18(ukr) .
4. Klak I. Ie. Kryterii, pokaznyky ta rivni sformovanosti profesiinoi komunikativnoi kompetentnosti maibutnikh uchyteliv anhliiskoi movy. [Elektronnyi resurs]. Rezhym dostupu: <http://naub.oa.edu.ua/2017> (ukr).
5. Krishhuk V. L. Profesijna pidgotovka majbutnih uchiteliv uukraïns'koï movi i literaturi: kompetentnisnij pidhid. Nauka i osvita. 2017. № 8. S. 97-103. DOI: <https://doi.org/10.24195/2414-4665-2017-8-15>. (ukr).
6. Natsionalna doktryna rozvytku osvity Ukrainy u KhKhI stolitti. Kyiv: «Shkilnyi svit», 2001. 25 s. (ukr).
7. Bolshoi tolkovyi psihologicheskii slovar: v 2-h t. [per. s angl. Chebetareva E. Iý.] / A.S. Reber. M.: Veche, 2003. T.1. 592 s. (rus).
8. Etnopedagogicheskaja kompetentnost pedagoga: kriterii, pokazateli i ýrovni sformirovannosti / V. K. Kýzmin, D. A. Krylov, V. A. Komelina, N. V. Kýzmin. *Sovremennye problemy nauky i obrazovanua*. 2014. [Elektronni resýrs]. Rejim dostýpý: <http://www.science-education.ru/119-14991> (rus).

*Статтю рекомендовано до друку
доктором педагогічних наук, старшим науковим співробітником, головним науковим
співробітником відділу теорії і практики педагогічної освіти імені академіка
І. А. Зязюна ІПООД НАПН України
Вовк Мирославою Петрівною*

Стаття надійшла до редакції 23 вересня 2018 року

Елена Вернигора

аспірант отдела теории и практики педагогического образования
имени И. А. Зязюна *ИПООВ НАПН Украины*,
ул. Берлинского, 9, 04060, г. Киев, Украина,
vn.elena@ukr.net

**КРИТЕРИИ, ПОКАЗАТЕЛИ И УРОВНИ
СФОРМИРОВАННОСТИ ЛИНГВОСТРАНОВЕДЧЕСКОЙ
КОМПЕТЕНТНОСТИ БУДУЩИХ УЧИТЕЛЕЙ УКРАИНСКОГО
ЯЗЫКА И ЛИТЕРАТУРЫ**

Olena Vernygora

a post-graduate student of I.A. Ziaziun Theory and Practice pedagogical
education Department of the Institute of Pedagogical and Adult Education
Ukraine National Academy of Pedagogical Sciences,
9, Berlinskogo str., Kyiv, Ukraine, 04060
vn.elena@ukr.net

**THE CRITERIA, INDICATORS AND LEVELS OF FORMATION OF
THE LINGUISTIC AND TERRITORIAL COMPETENCE OF
FUTURE UKRAINIAN LANGUAGE AND LITERATURE
TEACHERS**